

90-річчя члена-кореспондента НАН України І.М. ОНІЩЕНКА

Видатний фізик, фахівець у галузі ядерної фізики, фізики плазми та керованого термоядерного синтезу, плазмової електроніки, фізики пучків і нових методів прискорювання заряджених частинок доктор фізико-математичних наук, професор, член-кореспондент НАН України **Іван Миколайович Оніщенко** народився 30 березня 1936 р. в Полтавській області. Після закінчення в 1958 р. ядерного відділення Харківського державного університету його було направлено на роботу в ХФТІ, де він відтоді постійно працює. З 2019 р. Іван Миколайович є директором Інституту плазмової електроніки і нових методів прискорювання ННЦ ХФТІ та науковим керівником теоретичного відділу.

І.М. Оніщенко належить визначна роль у розвитку таких наукових напрямів, як створення методів колективного прискорення іонів полями просторового заряду, розроблення прискорювача сполучених пучків легких і важких іонів для імітації їх синергетичної радіаційної дії в термоядерних і атомних реакторах, динаміка плазмових згустків, інжекттованих у стелараторне магнітне поле, розроблення мас-спектрографа для визначення масових і енергетичних спектрів іонів плазмових згустків, нелінійна теорія пучково-плазмової нестійкості, відкритої О.І. Ахієзером і Я.Б. Файнбергом, електродинаміка пучково-плазмових систем та визначення механізмів стохастизації в них. Отримані результати стали базою для розроблення, виготовлення і полігонних випробувань надпотужних НВЧ-джерел електромагнітного випромінювання, створення теорії та проведення доказових експериментів з використанням кільватерних методів прискорення з темпом прискорення 1—100 Гев/м, що на 3—5 порядків перевищує показники інших методів.

І.М. Оніщенко є автором і співавтором понад 800 наукових публікацій, зокрема 3 оглядів, 2 збірників, а також 8 патентів, заступником головного редактора журналу «Питання атомної науки і техніки» — редактором серії «Плазмова електроніка і нові методи прискорення».

Наукова спільнота, колеги та друзі щиро вітають Івана Миколайовича з ювілеєм, бажають йому міцного здоров'я, щастя і нових творчих успіхів.